Nr. 28. An. XXIX. 1866.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl pe 1/2 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Brasiovu 25/13 Apr.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiecare publicare

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Brasiovu 20 Aprile n. (Marturisire si caintia curiósa.) In „Kronst. Ztg." Nr. 64 din 23 Apr. unu publicistu sasu se folosi de scirea primita dela diet'a Ungariei, dupa care acceasi in 12 Aprile a decisu cá, certificatele de alegere, care se dau in limb'a nemtiésca se se substérna in traduotiune ungurésca, — pentrucá je spona ungurilorn ouratu, ca sasii déca au alesu si ei deputati la diet'a ungurésca, cu acésta nici decum n'au cugetatu a se lapeda de individualitatea loru istorico-politica cá germani; ca a fi „membru alu s. coróne ungaresci" la sasi nici decum nu se intielege asié, cá ei se fia subjugati cu ajutoriulu limbei prin vre o natiunalitate de ale acelei coróne; ca pentru ardeleni si mai alesu pentru sasi nu este nici o lege, dupa carea se se póta cere certificatele de alegere in limb'a maghiara; ca multi deputati sasesci au fostu alesi si au mersu la Pest'a numai „din Courtoisie pentru incoronare"; ca sasii astépta, cá deputatii loru se tiena in diet'a dela Pest'a cuventari numai in limb'a nemtiésca; ca inse ei sasii dupa cele intemplate vedu si pana acum, ca deputatii loru nici nu mai au ce cauta la Pest'a etc.

La tóte acestea dn. redactoru Dr. Eugeniu de Trauschenfels repetiesce din partea sa interesant'a observatiune ce o facuse inca in 24 Ian. a. c. in Nr. 13, dupa care dlui sustienea, ca deputatii sasesci in poterea protesiunii loru de credintia politica n'au ce cauta la diet'a din Pest'a, ci au se remana acasa, éra ca de atunci incóce universitatea natiunii sasesci inca s'a dechiaratu in representantiunea sa din 3 Mart. intocma, éra „Pesti Hirnök", — vechiulu organu alu partitei conservative ungaresci — incoviintia mai preste totu opiniunea universitatii.

Noi din parte-ne vomu sta pucinu numai la terminulu francesu „Courtoisie" (= Höflichkeit, Freundlichkeit, = cortenire, politetia, complimentu, urbanitate). Acestu terminu s'a tradusu la romani in cursulu ernei trecute de catra unii altii cu „oportunitate" si „pietate"...

Óre inse deputatii sasi catra cine cautá se se arate corteneti, politi, urbani cu mergerea loru la „diet'a de incoronare?" Catra insusi regele? Ci universitatea sasésca se provocá cu taria la prean. rescriptu alu regelui Leopoldu II. din 1791, prin care locuitoriloru transilvani li se opresce in terminii cei mai categorici alegerea si tramiterea de deputati la diet'a de incoronare a Ungariei, din causa ca o asemenea fapta ar lovi in drepturile fundamentale si autonóme ale acestei tieri. Si de unde potu sci sasii asié bine, ca tooma acésta si nu alt'a era se fia diet'a de incoronare? Ei inse tramisera deputati astadata cu sperantia ca, éca, va se se faca incoronarea? apoi pentruce n'au tramisu si la diet'a din 1861 totu pe acea sperantia, ca si atunci se presupunea incoronarea? Si óre drepturile fundamentale si autonomi'a se sacrifica in modu asié tragicomicu numai din politetia, din urbanitate, din placerea ori si cui in lume? Dara diet'a ungurésca din 1861 si cei 60 membrii maghiaro-secui catu alesi catu denumiti la diet'a transilvana din 1863 et 1865 pentruce n'au avutu atata „Courtoisie", atata politetia, pentrucá se primésca Diplom'a si Patent'a, se intre in senatulu imperialu si relative in diet'a transilvana tienuta la Sibiiu, candu cu acelea ocasiuni voiati'a „determinata si nestramutata" a regelui era prea bine cunoscuta noua toturoru si Europei intregi? Éra din contra, pre candu diet'a din 1863/4 se pregatea a curati diplom'a leopoldina de ruine, de privilegii ruginite si parte nerusinate, sugrumatóre mai anumitu de vieti'a natiunala a poporului romanescu, ce mai racnete, ce mai sbierate se audia prin tiéra, ca „valachii si sasii cá tradatori ce sunt voiescu a sacrifica autonomi'a Transilvaniei!"*).

Asié dara cei mai multi deputati sasi n'au pututu mergé la Pest'a numai din courtoisie, ci se pare ca ei isi avea celu pucinu deocamdata — cu totulu alte indemnuri reservate, cunoscute numai conducatoriloru. Din courtoisie — inse nu catra incoronare, ci curatu catra natiunea ungurésca au mersu numai deputatii din Brasiovu, unde cativa dintre alegatori strigá in érn'a tr., ca decatu se se faca Blaesch (valachi), de o suta ori mai bucurosu voiescu a se face maghiari, asemenea si unulu din Rupea (Reps) si cei din Bistritia. B.

24/4 Dumineca se constitui Reuniunea gimnastica la romana de aici in sal'a gimnasiului, pe basea statuteloru intarite de catra r. guberniu. Siedinti'a adunarii gen. a membriloru acestui institutu folovitoriu si de multu doritu o deschise r. comisariu P. O. D. senatoru Constantinu Ioanu, si dupa una cespunere cercumstantiala a genesei si a scóterei la viatia publice autorisata a acestei Reuniuni, facuta prin D. profes. Lenger, cá alesu presiedinte aduanatii generali, cetindusse statutele aprobate se si organisá acestu institutu dupa sunetulu statuteloru. La cetirea cuvinteloru aprobatórie de statute adunarea intonâ: se traiésca Maiestatea S'a imperatulu! si se rogâ D. r. comisariu din partea adunarii, cá se faca cunoscuta multumit'a cea aderitória a adunarii, la locurile mai inalte. In fine se adresara multiamite: D. r. comisariu, tuturoru sprijinitoriloru si confaptuitoriloru la crearea acestui institutu natiunalu si cu deosebire D. presiedinte Teclu, care 'si folosi talentulu castigatu prin Germani'a spre binele si onórea natiunei sale, facundu inceputu aici la reinviarea deprinderiloru gimnice, care au facutu vertosi pre strabunii nostri in anticitate. Se i damu cu totii spriginu! poftindu inflorire acestui nou institutu natiunalu! Mai pe larga dealtadata.

— Eri si adi ninse mereu pe aici, in catu tóte veg-tabilele se afla nadusite de neu'a grósa mai de curma. Ventulu de nordu e acela, care aduse si pe acestu óspe spre consternarea pomologiloru nostri, cari amenintiati isi perdu sperantí'a traiolui vietii, mai vertosu déca va urma si vreunu inghetu. —

Alegerile in Alba inferióra dupa „Kronk" sunt otarite de comisiune pe 26, 27, 28 si chiaru in Barabandu? La Vingardu se alese odata d. Acsente si numai fictiunea si dusimani'a i póte denega maloritatea voturiloru. —

Proiectele de legea Uniunei etc.

(Capetu din Nr. tr.)

„Art. 11. Despre aplicarea administratiunii dreptatii in genere pentru Ardélu se facu urmatóriele determinatiuni, pe care le scótemu in estrasu: In fiecare cercu judecatorescu din pamentulu ungurescu si secuiescu va fi pe viitoriu numai cate una deregatoria judiciara desfasondusse scaunele filiale si subscaunele; bulgarii din Deva si Vintiulu inferioru inca se avisasa la acestea; forurile dominale fiendu redicate se redica si jurisdictiunea episcopiloru din Belgradu si jurisdictiunea lui asupra israelitiloru se dechiara de desfiintiata si strapusa la respectivele deregatorii. Subscaunele judecatoresci

*) Se marturisimu, ca o mica coteria de romani erasi pe atunci de a cordu cu toti acei, carii nu vrea reform'a numitei diplome, pentruca spera, ca aceea va fi *stersa* intrega prin *uniunea*, pe care nu incetasera a o spera si astepta.

din Trei-scaune, Ciucu, Gurgiu, Kászon, Aranyos (Crisiu) Miklosvár, Bardocz, se prefacu in scaune judecatoresci generale. Recursulu dela scaunele judecatoresci generale se face la tabul'a regia, care remane si pe viitoriu cá prim'a instantia in privinti'a proceseloru, ce se tienura si mai nainte de ea. Procesele, care dupa institucinea tabularia § 22 le judecá r. guberniu in prim'a instantia, trecu acum la tabl'a r., ér in privinti'a cercelorn de granitia, la cari denumiá judecatori guberniulu, pe acestia i va denumi de acum insinte ministeriulu de justitia din jurisdictiunea respectiva.

In Clusiu se va asiediá o curte de apelatiune, care va decide procesele apelate dela tabul'a r. si dela universitatea natiunii sasesci. La tabul'a septemvirala din Pest'a se asiadia unu despartiemento de persóne depriuse in legile Ardélului, la care se strapune dreptulu de ultim'a instantia esercitatu mai nainte de cancelari'a Ardélului in numele Maiestatii. — Tienerea forurilorn productionarie dupa compilate, precum si ecsecutiunea respectiva pana la alta ordonare se suspendéza. Determinatiunile art. XV din Posoniu 1848, privitoriu la procesele de avicitate se estindu si la Ardélu cá si feriile judecatoresci. Plansorile in causa procesuala se voru resolvi de catra despartiementulu intrupatu cu tabul'a septemvirala, afara de casurile pentru gratia in procedura penala, care se avisasa la ministeriulu de esterne etc. In causele transilvane si inaintea judecatoriiloru transilvane administratiunea dreptatii se va face dupa dreptulu privatu transilvanu si dupa ordinea procedurei Ardélului.

Procesele montanistice voru apelá dela judeciele de prim'a instantia la tabul'a r. din Pest'a si de aci mai incolo. Dreptulu administratiunii legale de pana acum a tutororu partileloru relegióse se va sustiené si de aci incolo suptu priveghiarea suprema a regimului. Legile ungaresci de politia remanu si pentru Ardélu, care va avé judecatorie cambiale in Clusiu si Brasiovu cu apelare la judeciulu cambialu din Pest'a. — Judecatorii voru fi supraveghiati de ministeriulu justitiei, care fara tiermurire va denumi pe judecatori, ér' la prim'a instantia se voru alege prin jurisdictiunile respective. (Candu ar mai depinde denumirea judecatoriloru de ministeriu maghiaru amu numerá mai pucini judecatori de romani, decatu pre cati aveamu suptu compilate si aprobate! R.).

Art. 12. Sunu despre ocuparea deregatoriiloru superióre in scaunele secuiesci si sasesci, cari deregatori superiori toti se voru denumi de catra ministeriulu maghiaru atatu in scaunele secuiesci, catu si in cele sasesci si districte. —

Comesulu natiunii sasesci se va alege liberu de catra natiunea sasésca si in poterea pusetiunii lui oficiale va fi membru consiliului de statu in Pest'a. (Pana aici din grati'a unionistiloru nu dederamu de pomenirea numelui natiunii romane din Ardélu, neci de vreo considerare a ei cá traitóre. R.)

Art. 13. Despre oficialii aplecati la oficiale publice de pana acum in Ardélu:

§ 1. Dintre oficialii, cari erau aplicati pana acuma in Ardélu pela oficiale publ. va reaplicá ministeriulu pe acei, pe cari i va afiá destoinici de aplicatu (negresitu, ca ministeriulu si va reaplicá ér' numai ómeni de si sei. R.).

§ 2. Dintre amploistii neaplicabili (de sine se intielege, cari potu fi neaplicabili! R.) cei, ce portara oficiu impreunatu cu pensiune, ou privire la tempulu servitiului potrivitu cu ordinea sustatória, se voru pensioná, pensiunea se asecura si acelor'a, cari acum s'au aplicatu, inse mai tardiu din vre-una causa, care nu trage dupa sene pedépsa legala, se departésa din oficiu.

§ 3. Salariulu de pana acum nu se póte

misiorá pentru oficialii aplicati; ér' neprimindu oficiulu oferitu, perdu dreptulu la pensione.

§ 4. Si aceia perdu pensiunea, cari in urmarea unei cercetari criminali se convingu, ca au comisu vre-o fapta penibila.

Art. 14. Despre esercérea provisoria a activitatii, ce compete adunariloru jurisdictionale (comisiuniloru de comitatu):

§ 1. Esercérea activitatii legale competenta jurisdictiuniloru, in comitatele transilvane, districte si scaunele secuiesci, pana la alta ordonare a legislatiunii (?) se incredintiasa comiteteloru permanente.

§ 2. Membrii asestoru comitete permanente se voru alege prin aceia si din aceia, cari posedu dreptulu de representatiune poporala.

§ 3. Numerulu membriloru acestoru comitete lu voru determiná insele jurisdictiuni cu privintia la estinderea si poporimea loru.

§ 4. La fiecare jurisdictiune se computa si granitia militara, ce se alla in teritoriulu acelei jurisdictiuni.

§ 4. Afara de numerulu membriloru alesi se tienu de comitete si oficialii jurisdictiuniloru.

§ 6. Acésta comisiune permanenta se va adunâ sub presiedinti'a primului séu alu 2-lea oficialu superioru si va esercitá in numele jurisdictiunii tóte acelea functiuni, care dupa lege si constitutiune competu adunariloru jurisdictionali (séu de comitatu).

§ 7. Universitatei natiunii sasesci i-se lasa legal'a ei activitate oficiala.

§ 8. **Limb'a** oficiului in comitate in districtulu Fagarasiului si in scaunele secuiesci va fi cea maghiara, in scaunele si districtele sasesci cea germana, (romana ?!!) afara de scaunulu Orescieiu, in care si pana acum erá in usu limb'a maghiara. Protocólele se voru compune in limb'a oficiala. (Acest'a este §-lu legii, in a carei potere maghiarii nu vréu se considerese limb'a romana, decatu numai din sila incurca este o traducere romana fara catu de pucina autenticitate! R.)

§ 9. Jurisdictiunile cu ministeriulu si cu judecatile mai inalte vor portá comerciniu in limb'a maghiara.

§ 10. Fienduca guberniulu incéta, va diacé pe viitoriu in activitatea comisiuniloru permanente a ordonâ in casuri legale brachiulu civile (ad. mediulóce civile de sila). —

Art. 15. Despre alegerea oficialiloru in comitatele ardeleniloru, in districte si scaune.

§ 1. In comitate, districte si scaunele transilvane pana la regularea cea mai de aprópe pe calea legislatiunii se va esecutá alegerea oficialiloru de catra aceia, cari erau indreptatiti la alegerea deputatiloru pentru legislatiunea presenta.

§ 2. La secui si sasi in privinti'u oficialiloru inferiori se lasa dreptulu de alegere fara candidatiune, respective elu se restitue.

§ 3. Pe viitoriu neci unu amploiatu inferioru in comitate, districte si scaune nu se va sup pune aprobarii. (Tienete romane, déca. — R.)

§ 3. Oficialii inferiori se voru alege dupa ordine si deosebitu pentru fiasce-care postu.

Art. 16. Despre cercuiu de activitate alu cetatiloru transilvane, si alu localitatiloru provediute cu unu magistratu regulatu. Determinatiunile articiulului d. l. XXIII, XXIV din Posoniu din 1848 (despre autonóm'a administrare interiora sub supraveghiarea regimului) se voru estinde si la orasiele transilvane si la localitatile provediute cu unu magistratu ordinatu (centralisare altfeliu, a la Bach, petulindenea R.).

Art. 17. Despre infiintiarea gardei natiunale in Transilvani'a. Determinatiunile art. d. l. XXII din Posoniu 1849, se estindu si la Ardéliu cu urmatóri'a dechiarare:

§ 1. Fienduca in Transilvani'a n'a fostu reportu urbarialu regulatu, si in urmarea acesteia chiai'a de destoinicia asiediata pre o diumetate de sesiune urbarsiala nu se póte aplicá acolo, pana la regularea prin legislatiunea cea mai deaprópe, se socotescu destoinici si obligati pentru gard'a natiunala acei fosti iobagi transilvani, cari erau obligati a face domnului sen de pamentu pentru urbarialitati, robote cu tragatori, chiaru de le-au rescumperatu si cu bani.

Art. 18. Determinatiunile art. d. l. XI si XII din 1840 privitórie la supraveghiarea hotareloru, apeloru si canaleloru se estindu si la Transilvani'a cu urmatoriulu adausu esplicatoriu:

§ 1. Determinatiunile acelea, care in acei articuli d. l. (XI si XII) se referescu la activitatea fostiloru domni de pamentu, sunt a se intielege dupa stramutatele relatiuni.

§ 2. Agendele acelea, care in articulele recitate facu oblegamintea oficialiloru din comitate si orasie, in jurisdictiunile transilvane voru face oblegamintea aceloru oficiali, cari de si suptu alta numire, totusi in cerculu analogu de activitate esercésa asemené activitate si oblegaminte.

Art 19. Despre pretiurile sarii in Ardéliu.

§ 1. Pretiurile de pana acum ale sarii grunduróse (solide) suptu apasatórele impregiurari de acum ale tierei acesteia nu se voru mari.

§ 2. Ivórele de sare (slatina, muratura, apa sarata) se voru folosi din partea comuneloru conformu cu determinatiunea, ce o va face ministeriulu de finantia.

Art. 20. Despre militarii granitiari secui si olahi (romani) in Ardéliu.

§ 1. Sistem'a militara, ce susta acum intre secui si romani, ce facu servitia militaria, si repórtele stricatióse, ce se nascu din elu, in poterea legii presente se desfiintiasa.

§ 2. § lu 22 d. l. din 1848 si legea adusa in privinti'a apararii tierei precum si legea ce tractésa despre poterea armata se estindu si preste ei, si in sensulu legiloru acestor'a pe bas'a egalei indreptatiri sunt obligati la servitiulu militaru intocma cá si celialalti cetatiani ai tierii.

§ 3. Pana candu pasetiunea cea plina de pericule a patriei pretinde fiinti'a de facia in tabera a militariloru secui si olahi, se voru poté faculta din tr'ensii amesuratu cu tempulu servitiului numai atatia, cati se inlocuiesca prin reoruti. Si facultarea acésta numai atuncia se póte face, candu recrutii in decursu de unu tempu prefiptu voru fi esercitati.

§ 4. Cu esecutarea legii acesteia se insarcinésa ministeriulu. (Finea.)

Aici nu patria, nu i autonomia legislativa, nu i limbs si natiune, nui autonomia beserecésca, nui libertate, déca e ministeriu maghiaru; reu, reu si ér' reu! Dar' ce e bunu in proiepte? Responda renegatii. —

Din districtulu **Fagarasiului** in 20 Aprile.

Astadi representanti'a centrale trecú preste tóte greutatile ce se redicara in calea a doue siedintie precedente in urm'a propunerilioru facute de una parte si de alt'a, si adeca vediendu, ca fara destingere de partita se dà espresiune dorirei de a se pune una data capetu frecarailoru, in intielesulu instructiunei s'a purcesu la ordinea dilei, si s'a determinatu se se incépa alegerile in 1-a Maiu. Acest'a determinatiune a urmatu parte pentruca nu mai pretindeau nece membrii maghiari a se revedé listele, parte pentruca romanii inca si aflara unu feliu de satisfactiune in reinnoit'a dechiaratiune a inaltului guberu cuprinsa in decretulu mai desprópe adressatu deadreptulu representantiei centrale, in care se dice, ca acelasi inaltu a aflatu lucrarile in ordinea cea mai buna, lasandu inse in voli'a representantiei a face sub responsabilitatea s'a scambarile ce le va aflá necesarie.

Dupa acést'a precedentia veti fi cugetandu, ca pre la noi armoni'a si-a data mana cu infratirea si impreuna au alungatu spiritulu neintielegerei, acestu inimicu potericu si derapenatoriu alu dereptatei si iubirei fratiesci; inse nu e asia; ca-ce minoritatea maghiara nu vrea a se abate dela imaginatiunea s'a, ca déca protestele loru nu si-au affatu consideratiunea sperata de densii la in. guberniu, vorn se-o afle nesmentitu la diet'a din Pest'a, care singura e chiamata ale face pre volia nimicindu atari alegeri, din cari n'aru esi deputati romani de simtiementele si convictiunile unui Hosszu, cari se se inchine suprematiei maghiare, asi'a ni-o spuse verde d. Fülep in disputa'a sa cea infocata de eri. Ce erá dara mai cu acopu pentru romani de catu a se abate dela tóte incercarile de complanare, si ai lasá in pace se protestese catu vor vré. Dupa desemnarea dileloru de alegere representanti'a pasi mai departe si in mani'a tuturoru protesteloru din partea dloru reintregi comisiunile electorali alegundu in loculu membriloru, cari au renunciatu, si de intre maghiari, dara fiinduca nu volira a primi au alesu in loculu loru alti romani si sasi. Acést'a procedura dupa opiniunea mea a fostu intielepta, ca-ce a mai voli se li se satisfaca dorirei loru erá a luá rol'a lui Sisiphus, erá ate intórce intr'unu cercu vitiosu, erá a portá temere si asupr'a acelei procedure, unde legea retrograda dupa carea se facu aceste alegeri nu cuprinde nece unu § detiermuritoriu. Noi dara vomu alege, pentruca au alesu tóte municipiale Ardéliului; inse nu soiu óre merge-voru alesii nostri la Pest'a? spre ase aupune neplacerileru ce au se urmese din statea protestele fara capetenie, si singuru numai pentru rol'a impartita se-o joce una mana de maghiari intr'unu districtu romanescu, aceea inse ce doresce opiniunea publica a romaniloru priceputi de pre sici, e, ca densii se se punia in cointielegere cu cetalalti representanti romani si de aici din patria se faca una representatiune prea umilita catra Maiestatea S'a Imperatulu si Marele nostru Principe, descoperindu dorerile natiunei si cerundu vindecaria loru pre cale legale in tier'a sa propria.

. . .

Sz. Reginu 15 Martiu. (Urmare.)

D. corespondinte din abundanti'a reutatei animei s'ale, nu aflá terminu mai obscuru de catu a me numi Jud'a vendiatoriu, acestu nume e pre tare potrivitu lucrariloru Domnii sale, Juda a vendutu pe Christeosu intregu cu 30 de argenti, dara autorulu art. dupa ce au trasu pielea de pe sermanulu romanu, iau mancatu carnea, acum numai ósele góle le aru vinde mai scumpu de catu 30 de argenti. D. corespondinte doresce a figura inaintea romaniloru, cá unu barbatu zelosu, nationalistu mare, unu erou si anteluptatoriu, si déca 'mi atribue acea popularitate de a puté conduce[1]) 400 de romani, in departare de 18—20 de miluri, pentru ce n'au destasiuratu Dominasa acea energia de a abate dela castrele strainiloru, fiindu in Turd'a, unde eu nu eram de facie? — pentru ca au sciutu — ca nevinovatiulu poporu, care din celea trecute cunoscundusi omenii sei, sci judeca pe viitoriu, de cine se se ferésca, cumiaru fi vediutu placuta fau'a, in aceiasi totu atatia lupi rapitori imbracati in pele de óne, totu atatia judi incarnati vendiatori si asupritori de poporu, bajocuritori de preoti, de acei preoti, cari prin mancari si beuturi nu s'au potutu intrebuintia de rusinatóre unelte spre a se face mai tardiu risu si bajocur'a strainiloru[2]) precumse faoura unii. — (Unde? cum? pe facia! R)

Cumca eu asi fi disu, ca maghiarii sunt tari si cu ei tractésa Imperatulu — ci se ne representese pe noi? Acésta este asemenea scornitura si mintiuna, cá si cea de antaiu, ca am fostu in Turd'a (nu e adeveru; in coresp. nu se dice c'ai fostu in Turd'a, ci prin fiiu — R.) conduoundu 400 de romani — dara posito sed non concesso se fi disu — au in fapta nu este asia? (?!) au maghiarii nu se lupta pentru binele (loru! loru! R.) patriei si usiurarea pópcloru (secui si maghiaru! R.) de greutatile acelea, cari l'au adusu la sap'a de lemnu[3]) dupa a mea parere, interesele patriei, care sunt comune, le potu representa (oum?! R.) pe candu interesele natiunei nóstre le va representa senatos'a inteligentia romana (déca va fi alesu maghiaru deputatu?! R.) —

Acestea le cunósce si poporulu celu mai de diosu (nu credu R.) si acésta e caus'a, ca pe lunga tóta staruinti'a si a unora bravi bar-

---

[1]) Numai de alegeri e vorb'a in art., nu incapt aici alte diversiuni si escursiuni; dovedesce, ca si in demnatu pe romani la unitatea cugetelor, cá se'si dé votorile nedesbinate cu totii numai unui romanu, fia cine va fi, fia macar si unu plugariu destiptu si precaputu, cu anima inse sincera si devotata pasetiunei nóstre moderne de dreptu natiunalu coegalu, de drepturile status et ordo alu patrulea in autonóm'a Transilvani'a, care dreptu se incérca unionistii a nilu innormenta cu conlucrarea loru, si te vomu pune de ocsemplu, si te vomu lua in aperare cá pre lumin'a ochiului providentialu natiunalu. — R.

[2]) Negresitu, ca cei ce se inchina strainiloru adi, pentrucá mani se le devina stergatori de calciaminte, merita a fi risi si umiliti; inse cei ce 'si apera dreptulu coegalu voru fi si de straini mai multu respectati, decatu creaturele loru. — R.

[3]) O vorba cá acésta o porta in gura numai renegatii, cari nice vorn da in budie catu de curundu; dar' unui preotu romanu nu i ertatu a vorbi cu atata usiuratate; dar' ei óre in 400 ani de ce nu l'au scosu din sapa de lemu?! poti se fi atatu de usioru, catu sumai se admiti, ca acum ei voru ferici pe romani, in momentele, candu se silescu si ei corupt ioni a impedeca aspiratiunile romaniloru, cá se n'aiba representanti in dieta, unde se impartiesce dreptulu, fericirea?! Nonne ex abundanti'a cordis loquitur os! — R.

bati, zelosi natiunalisti si fideli fii natiunei nóstre uni parasandu castrele nóstre se inieapta in alu strainiloru, (fienduca n'au augeru neci credintia de virtute romana! R.). Au eu, séu influintí'a mea a fostu causa, ca in comitatulu Solnocului mai toti alegatorii romani (nu e adeveru, ca numai renegatii R.) au alesu maghiaru, in comitatu Clusiulu, Albei, Cetatei de balta, Hunedórei, si alte locuri, unde romanii au fostu in absoluta maioritate (nu e adeveru! date false aceste R.). Parasandu pe si sei s'au alipitu de straini?[4]) eu am fostu causa, ca nobilimea romana din comuna Pogacsa sub conducatorii autorului fiindu, au votatu pentru straini? Nu eu Domniloru! ci tractarea cea ne umana a unora, trasurile celea ne audite sile altora au instrainatu, si instrainésa pe di ce merge poporulu nostru, si dela cei mai fideli si sei conducatori. — (si mai multa vina inse pórta toti cei ce se retrasera dela actiunea nationala, cá se placa strainiloru! — R.) (Va urmá.)

Dela diet'a din Pest'a.

In siedinti'a casei de diosu din 18 Apr. indata dupa ratificarea protocolulu siedintiei precedente arată presiedintele, ca Mich. Binder si Thoma Drottlef, deputatii din Nocriu, si-au datu credentionalele; apoi se facù cunoscutu resultatulu alegerii facute dintre ardeleni pentru comisiunea obiectelor comune. Cei alesi sunt o. Wolfgang Bethlen, Fridericu Bömches, Ios Hosszu, Carolu Zeyk cu cate 227 voturi; o. Em. Miko cu 226, o. Gothard Kun, Mich. Miko cu cate 225, o. I. Bethlen, br. Gabr. Kemény, Gr. Simai, Carolu Torma cu cate 224, Fridr. Fehdenfeld, Geczö, Andr. Zimmermann cu cate 222 si Ladislau Tisza cu 221, si asia comisiunea e inchiaiata. — Cas'a primesce apoi invitatiunea oraniului Alba regala de a luá parte la descoperirea monumentului redicatu poetului Vörösmarti (care cantá: „Totu omulu se fia omu si maghiaru pe lume“ etc.) si cá conducatoriu deputatiloru, ce voru a luá parte la numit'a solemnitate se denumi Carolu Zeyk. Dupa acesa se dechiara verificati I. Tolbasiu, I. Balomiri, deputatii din Orastia, o. Alecs. Bethlen din Solnocculu inter., Andreiu Medán din Chioaru, cercolu Remete, cont. Samuelu Vass din Doboca, care in programulu seu de candidatu apromisese romaniloru, déca lu voru alege, multe, Gustav Lang si br. Sam. Löwenthal deputatii Bistritiei. Petitiunile date de maghiari si sasi pentru nemeicrea alegerii lui Tolbasiu si Balomiri se privira cá unele, ce nu sunt sprigimite prin documente de ajunsu. Asemené si pentru cont. A. Bethlen si Andr. Medán, pentru care cercetarea ordonata dovedi, ca incus'a e nefundata, si dupa acestea se incheia siedinti'a.

— Deputatiunea croata si-a alesu presiedinte pe eppulu Strossmayer si dep. regnicolara maghiara pe o. Anton Mailath si in 19 tienura laolalta o consultare, fara cá se se scia ceva despre resultatulu ei.

„Pesti Napló“ inse si „Magyar Világ“ tresalta de bucuria, ca magnatii Ungariei nu s'au facutu desertori interesseloru maghiare, ci au primitu adres'a casei de diosu intocma, cu care facta au doveditu, ca maghiarii cu mare ou micu vréu se fia una si natiunea póte se fia mundra ca dorintiele ei voru merge la Domnitoriulu cá dorinti'a unui singuru omu; si ca acuma potu sperá maghiarii, cumca nimene nu se va mai aflá, care se mai póta pretinde la loculu competentu, cumca sci mai bine, de ce are lipsa natiunea maghiara, decatu insasi natiunea. Unde o natiune intréga si concentra dorintile, acolo e multu de speratu.

— Candu natiunea romana intréga séu si deputatii ei solidari cu totii si-ar arată dorintiele pentru perfect'a egala indreptatire nationala, sum securu, ca i s'ar respectá si a ei dorintia chiaru si in contra solidaritatii maghiare, pentruca vocea unei natiuni intregi inca este vocea lui Ddieu, si intre dóue voci ale duoru natiuni ar trebui nesparatu se se faca compromisu din partea coróncí pentru ambe partile multiamitoriu. Se ne intrecemu dar' adi in curagiu! Acest'a e parol'a dilei, ér' nu a face tóte pe pofta celoru, ce 'ti pregatescu jugulu politicu! —

[4]) Asta e cornurata si cu intentiune contranationala disa; Romanii respectivi au referitu adeverulu, ca romanii au votatu pe romani, ér' cei corupti per avia, devia. — R.

Cronica esterna.

ROMANI'A. Dupa cum ne asecura scriire primite din Romani'a, apoi chiaru incercarea cea tradatória a insurgentiloru straini din Iasi si fericit'a naduire a ei a lasatu dupa sine cele mai neasteptate urmari, fienduca lasianii astadi sunt cei mai infocati subscriitori la plebiscitu si doritori de a curma, pentru totudéuna desbinarile si incercarile tradatórie de unirea Romaniei prin asiedierea unui principe straimu pe tronu, fiindca acum toti sunt de convingere, ca altufelu nu se póte pune capetu neci pornireloru si planuriloru rusesci de a se ingera spre a impila inflorirea si imputerirea nationalitatii romane prin nutrirea intrigeloru intre pretendentii de tronu, neci altoru meteohne straine cu asemené tendintia si de asemené calibru nu se póte pune stavila pentru totudéuna fara castigarea unui principe apusenu cu influintia si legaturi vigorése. — Pana in 21 Apr. plebiscitulu, cu tórte pucine escepțiuni representa mai intregu votulu universalu alu representantiei natiunii, si scirile dela Constantinopole inse au inceputu a fi favoritórie vointiei natiunii nu numai in privinti'a sustinerii unirii, ci chiaru si pentru alegerea unui principe straimu. Pórt'a numai atat'a pretinde, cá sum'a dreptoriloru ei de suzeranu se nu se alterese prin aducerea unui principe straimu. Intre Rusi'a si Constantinopole telegrafulu e ocupatu cu corespondintie oficiali, ale caroru cuprinsu nu se scie. Elu inse va fi fara indoiéla desvinuirea, cumca trist'a aféra dela Iasi n'a fostu provocata de influinti'a rusa, care neci odata nu se póte escusá, fienduca Rusi'a erá pre bine informata atatu prin diurnalele din Petersburg, catu si in conferintiele dela Parisu despre tendintiele antiunionistice, ce erá croite dupa planu prin ómeni fruntasi muscalesci, cum sunt, Kneszii Moruzi, care invinuire are cu atatu mai mare credibilitate, cu catu ca consululu rusescu chiaru si provocatu de prefectulu Stefanu Golescu insinte de prorumperea scenei acelei sangerose n'a facutu neci unu pasu spre a impedecá o atare incercare tradatória; a trebuitu dar' se scia, se scia si se consimta séu celu pucinu se favorese punerea in lucrare a tristei scene.

Min. de interne emise dóue circulare, prin celu de antaiu demanda a se publicá prin tóte comunele rurale, ca pamentulu, ce s'a datu fostiloru clacasi este proprietatea loru si nimene nu se póte atinge de ea, semnu, ca se afla agitatori intre poporu. Prin alu 2-lea se face cunoscutu, ca gubernulu nu se crede in dreptu a luá neci o mesura in contra actiuniloru alegeritoru pana candu voru decurge pe calea legii.

D. Simeone Mihali profesoru de istori'a naturala la liceulu din Craiova facù o oferta statului Romaniei prin o sumisióra de 300 lei, nu cá imprumutu, ci cá ofertu, vediendu, ca tiér'a se afla materialmiute strimtorata. Acésta oferta, cá denariulu véduvei trebue se servésca de esemplu pentru iubirea de patria si nationalitate mai pre susu de familia si de ori-ce alte interese proprii.

Referatu domnului ministru secretariu de statu la departementulu cultelorn si instructiunei publice, catra consiliulu de ministri.

In mediloculu preocupatiuniloru de reforme regeneratóre ale tierei nóstre, nu trebue se uitamu, dloru ministri, ceea ce datorimu limbei si literaturei nóstre nationale. Limb'a poporului romanu, eterna dovéda a latinitatii tierei nóstre, reclama imperiosu cultulu seu, suptu pedépsa de a numai puté servi de veiculu cugetarii nationale in nou'a s'a desvoltare.

Cultivarea limbei e rechiamata imperiosu, dloru ministri, si de alte diverse imprejurari. Fericit'a reintroducere fara sufuinte preghatiri a literaturei vechi latine, in scrierea romana d'una parte, de alta introducerea in limba a nenumerati termeni de jurisprudintia, cu noue institutiuni si legi, au ocasionatu, nu trebue se ne ascundemu acésta, asia de mare perturbare in mersulu si desvoltarea normale a limbei, in catu astadi, mai multu de catu oi candu, domnesce in privintia ei o adeverata confusiune si anarhia. Acésta anarhia si confusiune preocupa seriosu nu numai pe romanii din Principatele-Unite, dara si pe cei din provinciele dependinte de puteri straine.

Guvernamintele nationali, dloru ministri, nu potu considerá cu ochi indiferenti o asemenea stare de lucruri, istori'a ne aréta in adevéru, catu sunt de mari influentiele limbei, influentiele literaturii asupra spiritului si insusi caracterului nationale. Esista o legatura intima si nedestructibila intre cugetare si espresiunea ei esterna. A regularisa, a fixá, a stabili acea espresiune si forma esterna, este a regularisa si da stabilitate insasi cugetarii. Din acest punctu este o datoria nu numai nationalu, dara si de prudintia pentru guvernamentu, cá sesi pórte atentiunea si ingrigirile séle asupra fasei prin care fortia lucreuriloru impinge limbagiulu nationale. Catre acesta considerantu concurgu si laudabilile donatiuni facute in interesulu culturei limbei nationale. Intre aceste donatiuni este acea a repausatului d. Vangele Zappa. Anca de la primirea sumeloru donate, Ministeriulu Cultelorn si instructiunei publice a insintatu in intielegere cu consiliulu superioru de instruitiune publica, diferite concursuri literarie, cari tóte au remasu pana astadi fara de nici unu resultatu, si acésta lesne se póte esplica, dloru ministri, a acceptá de la concursuri facerea unui dictionariu romanu, séu fia si elaborarea unei definitive gramatice romane, erá a acceptá imposibilulu. Cea-ce la alte popóre a fostulu lucrari a dieci de ani si a numeróse societati, cumu putea sese capete de la cunoscintiele, veri cate de profunde fia ele, ale unui singuru individu?

Acestea considerandule sub semnatulu, de acordu cu spiritulu dispositiuniloru, si ascultandu si consiliuliu de instructiune publica, a schitiatu, prin anecsatulu regulamentu, cadrulu unei societati menita a da tierei intr'unu timpu catu mai apropriatu acele doue mari colonate ale templului seu literaru, gramatic'a si glossariulu limbei.

Regulamentulu acesta prevede, dlorue ministri, formatiunea societatii leteraria romana de membri din tóte provinciele locuite de romani. In adeveru gramatic'a si dictionariulu doritu nu trebue, nu potu se fia ale cutarui dialectu romanu, ci gramatic'a si dictionariulu limbei romanu, ci gramatic'a si dictionariulu limbei romane. Guvernamintele, sub scutulu carora Dumnedieu a asiediatu pe una parte din natiunea romana, nu potu de catu se aplaude la formatiunea acestei societati cu totula literarie, gramaticale si lexicografica. Austria, in sinulu careia Principatele-Unite a realiatu la unu momentu datu in Ardélu, continuastu sinulu istoriei séle intreruptu de la Necuicea, Austria sub scutulu careia s'a inceputu cultur'a limbei romane, atunci pe candu domni vitrigi o alungasera din curtea loru in Moldova si Muntenia; Austria care a simtitu ea insasi dificultatea ce simte astadi si guvernulu romanu in privintia scrierei limbei nóstre, dupa cumu se dovedesce din intrebarile ce, in 1860 si alte dati, a facutu acestuia in privintia ortografiei cu litere latine, suntemu siguri dloru ministri, ca va privi cu multiumire impartirea la lucrarile acestei societati a invetistiloru romani din Ardélu si Bucovina.

Nu ne indoimu nici unu momentu despre bun'a vointia si concursulu si a celoru alte guvernaminte, sub care stau alte provincii Romane, candu e vorba de instituirea unei societati ecclusivu filologice.

Tare de acésta convigere, subsemnatulu nu se indoiesce ca anca in 1 Augustu viitoru, societatea literara va fi constituita si ca ea prin statutele speciali ce isi va dá, determina modalitatea dupe care in scurtu timpu se putemu avé basile culturei limbei. Dictionariulu si gramatica romana, singurulu mediuloeu prin care se va puté pune capetu marei confusiuni ce domnesce astadi, si care, durandu, nu póte avé de catu rele influinti asupra insusi spiritului nationale.

Asteptu prin urmare, dloru ministri, aprobarea dvóstra, asupra anecsatului regulamentu, a'lu supune apoi studiului Consiliului de Statu, confirmarii Inaltei locotenitati.

Ministru secretariu de statu la departamentulu instructiunei publice si alu cultelorn,

C. A. Rosetti.

Locotenentia Domneasca a Principateloru-Unite-Romane.

La toti de facia si viitori sanatate;

Asupra reportului dlui ministru secretariu de statu la Departementulu instructiuni Publice si cultelorn, sub No. 1890.

Avendu in vedere jurnalulu consiliului nostru de ministri, incheiatu in sedintia de la 12 Martiu corentu.

Audindu si opiniunea consiliului de Statu.

Amu decretatu si decretamu:

Art. I. regul.mentulu pentru formarea so-

cietatii literarie romane, se aproba de noi precumu urméza:

Regulamentu

pentru formarea societatei literarie Romane.

Art. 1. Se va formá in Bucuresci una societate literaria cu misiune speciale:

a) De a determiná ortografi'a limbei romane.

b) De a elaborá gramatic'a limbei romane.

c) De a incepe si realisá lucrarea dictionarului romanu.

Art. 2. Societatea va tiné sedintiele séle in palatulu Universitatii.

Art. 3. Societatea va fi subventionata de statu si va avé dreptulu de a primi legaturi si ori ce oferande.

Art. 4. Societatea se compune acumu pentru antaia óra din urmatorii membri:

a). Din trei membri din Romani'a de peste Milcovu;

b). Din patru membri din Romani'a de dincóce de Milcovu;

c). Din trei membri din Transilvania;

d). Din duoi membri, din Banatu;

e). Din duoi membri din Maramuresiu;

f). Din duoi membri din Bucovina;

g). Din trei membri din Basarabia;

h). Din duoi membri din Macedonia.

Art. 5. Societatea isi va alege presiedintele, vicepresiedintele si secretarii din sinulu seu.

Art. 6. Societatea póte a 'si immulti, dupa nevoia, numerulu membriloru sei.

Art. 7. pentru asta unadata, ministeriulu instructiunii publice si alu cultelorn va invitá la societate de a dreptulu pe acei barbati din tierile locuite de romani, cari se deosibescu prin meritele si lucrarile literarii.

Art. 8. Ministeriulu Instructiunii publice si alu cultelorn va avé in vedere ca, la alegerea de astadata a membriloru, dupe art. 4 se fia representate fiscare din limbele neolatine si din limbele stateloru vecine, cari au avutu influentia asupra formatiunei limbei romane.

Art. 9. Prim'a intrunire a societatei va fi la 1-iu Augustu 1866; sesiunea acésta va fi de doue luni celu multu.

Art. 10. Indata dupe intrunirea societatii, se vor forma statutele ei definitive, cari voru fi supuse aprobarei domnesci.

Art. 11. In aceste sesiuni va discutá basile dupa care urmésa a se elaborá dictionarulu si gramatic'a: va defige modulu cumu are a se adunâ materi'a si formele limbei din tóte tierile locuite de romani, va decide de catre cine si cum se se lucrese cele doue carti din materialulu adunatu.

Art. 12. Ministrulu instructiunii publice si alu cultelorn va procura membriloru din provinciele vecine, pana la formarea budgetului ei separatu, cate 80 de galbeni spese de voiaju si cate doui galb. diurna, éra membriloru din Principate cate 30 galb. voiaju si doui galb. diurna pe totu timpulu cetu voru tiné sedintiele literari.

Art. 11. Si celu din urma, ministru nostru secretariu de statu la Departementulu insructiunii publice si culteloru, este insarcinatu cu aducerea la indeplinire a acestui decretu.

Datu in Bucuresci, la 1 Aprile 1866.

N. Haralambie.

Ministru secretaru de statu la departamentulu instructiunei publice si culteloru.

No. 582. C. A. Rosetti.

Depesi'a novisima din Constantinopole 9 Apr. v. dela agentulu Principateloru D. I. Golescu adresata locotenentiei anuncia, ca Pórt'a dimpreuna cu celelalte poteri a primitu principiulu neintrevenirii in Principate si ca este dispusa a recunósce alegerea principelui strainu.

Prin acésta scire adusa de diuru, „Desbaterile“ se demintu alte sciri din diurnalele germane, cari vrêu a soi, ca poterile voru propune alegerea unui Voda pe 4—5 ani, si ca princ. Carolu de Hohenzollern ar fi intrebatu regimulu francesu: se primésca corón'a oferita ori nu? si Franci'a i-ar fi desfatuitu, ér' Rusi'a s'ar fi si improtivitu.

Princ. Carolu I. e prochiamatu de Domnu prin votu universalu!

Asia consiliulu de ministri proclama, ca pe contrarii acestei vointie natiunale ei va urmari cá pe dusmani ai natiunei, cá pe conspiratori. —

ITALI'A. Florenti'a 14 Apr. Cá in ajunulu tempestatiloru celoru mari sûierau ven tûrile politice prin tóte diurnalele Europei despre alianti'a ofensiva si defensiva a Italiei cu Prusi'a, ba se si publicá actulu alliantiei cu adausu, ca ar fi si susorisu si primitu din ambe partile. Asupra armatei din nordu se denumi supremu comandante, renumitulu Cialdini. Unu generalu prusianu si princ Alberto din Prusi'a visitésa starea militaria a Italiei, ceea ce facú si tramisiulu din partea Italiei in Prusi'a. Birourile de recrutari sunt ramurite in tóta Itali'a mai vertosu in Lombardi'a. Miscarea trupeloru spre a se aduce in pusetiune de a se poté concentrá la ori ce ordine; pregatirea vaseloru marinei, e fapta. Din tóte acestea nu se potea asteptá si deduce alta decatu prorumperea unui resbelu. Astadi dupace princ. Napoleonu cercetá Itali'a in ajunulu redeschiderii corpuriloru legislative tota acelea diurnale se indoiescu, ca s'ar aflá actulu de aliantia primitu si susorisu; si diurnalulu oficiosu „Italia“ intr'unu art. din fontana oficiósa vorbesce despre cederea Venetiei de buna voia din partea Austriei. — Ér' de alta parte se scrie, ca in Mamol'a ar fi prorupt'o rescolare reactionara cu parol'a „se traiésca regele Franc“ si „diosu cu Victoru Emnuelu“ si nepotendu gard'a domoli rescól'a, se consemnâ armat'a, care stinse focului insurectionaru de alta parte impacarea cu Roma inca totu da peste dificultati chiaru si in obiectulu detorieloru statului Papei. Liniscea ce incepú acum sémana dar' cu cea din ajunulu prorumperii tempestatiloru ingrecate.

Novissimu.

FRANCI'A. Parisu. „Constitutionalulu“ responde dorintieloru esprimate de catra diurnalistica: cá se se dechiare Franci'a in privinti'a certiunii germane, cu cuvintele: cumca Franci'a nu s'a mestecatu neci despreptulu neci pre suptu mana in cérta. Regimulu imper. urmésa cu conflictulu in fasele sale cu aceea solicitudine, pe care o sacrifica pentru tóte alte in adeveru importante cause politice esterne. O judecata asupra conflictului regimulu nu o póte pronunciá in publicu fara a luá parte la controversia. In fine arata, ca situatiunea lasa deschisa posibilitatea statu pentru pace, catu si pentru resbelu.

Cau'a austro-prusiana ér' se inclina la posibilitate de invoire.

Londinu 20 Apr. La interpelarea lui Sandfords responde Layard in cas'a de diosu: conferinti'a dela Parisu despre Principate se continua, consultarile nu se potu impartiasi. Griffith intréba, déca Angli'a va face opusetiune alegerii princ. de Hohenzollern? Layard responde, ca Angli'a póte numai in comunitate cu poterile garantatórie decide. Desbaterea pentru reforma, latirea votului, se continua.

Adres'a de recunoscintia
tramisa Domnului deputatulu din diet'a din Pest'a
Dr. Josifu Hodosiu.

„Stimate Domnule!

Cu cea mai mare bucuria si multiumire amu cetitu cuventarea d. Tale, care si tienuto de curundu in diet'a din Pest'a. Fiindu in catezulu bucuriei mele nu me potu retiené, de a nu ve multiumi din internulu animei, pentru nobilele si generosele d. tale sentieminte, ce le ai esprimatu, aperandu independinti'a si autonomi'a dulcei nóstre patrie. Te incredintiasu, stimabile domnule, ca nu vomu incetá neciodata de ati conservá multiumirea, si de a te salutá cá pe unu anteluptatoriu romanu, care si aperatu cu atat'a entusiasmu si resolutiune interesele natiunii nóstre.

Primesce dar', bravule aperatoriu alu independintiei Transilvaniei, dela mine si surorile mele, membre la societatea de lectura din Turd'a — M. Ratiu, Juliana Baritiu, Nina Campeanu S. Medanu, Ecaterina Ratiu, Rosalia Ratiu, C. Micusianu, Juliana Siulutiu, si S. Ratiu — acestu micu suveniru ce vilu oferimu in semnu de recunoscintia, pe langa care ve rogu a primi si respectulu si considerati'a mea, cu care voiu remané, Turda 25. Martiu 1866. A. D. vóstre stimatoria.

Emilia J. Ratiu n. Orghidanu, m. pr.“

Responsulu la adres'a de susu:

„Préstimata Domna!

Cá fiiulu candu are dulce mama, dar' joculu usioru alu sortiei l'a ruptu de lunga dragu peptu alu ei, si ventulu de negra tempestate l'a aruncatu departe de pamentulu seu natalu si acolo in pustia suspina cate-unu cuventu pentru bela tiér'a sa: asiá sum eu, asiá eram candu am primitu afeptuos'a Dvóstra gratulatiune. Si acelu fiiu in departare, pururea cugetatoriu la scump'a sa patria — spuneti mi o! dómna déca n'ar fi versatu o lacrima la auditulu celui mai dulce glasu ce vine de la surorile de aceeasi mama? Ei! bine — si eu amu udatu cu lacrime préscumpulu suveniru alu Dvóstre. Si me grabescu, domn'a mea, nu in semtiulu de prima emotiune, ci in perpetuulu semtiu de amorulu meu de patria — me grabescu a ve multiami, statu Dvóstre catu si préstimateloru dómne de la societatea de leptura, pentru gratulatiunea ce-mi faceti, pentru suveniriulu ce-mi dati, pentru onórea in care me imparte-iti. Eu voiu conservá acelu suveniru, cá unic'a dintre cele mai scumpe si mai rare flori de bucuria ale vietiei mele; eu Ve voiu pestrá totudeun'a respectulu si consideratiunea ce ve detoresc.

Nu m'am indoitu nici-odata, préstimat'a mea domna, ca aperarea independintiei si autonomiei dulcei nóstre patrie — ori de unde ar veni acéca — totudeun'a ar fi aflatu si va aflá resunetu in inimele ce o iubescu; si cine e acel'a care ar poté se nu-si iubésca patri'a? Dar' fiii sunt detori a iubi pe mama — si eu inca n'amu facutu alta, decatu mi-amu implinitu o detorintia de sacra iubire catra iubit'a mea patria candu mi-amu redicatu modestulu meu cuventu intru aperarea unei dintre cele mai mari si mai vitali cestiuni pentru romani; si n'amu facutu alt'a, préstimata dómna, decatu inspiratu de geniulu parintiloru nostri, impartasitu si eu de suferintiele loru, invetiatu din actele si luptele loru cele mari — amu urmatu calea ce ni-a aretat'o si: cale si legale, si patriotica si natiunale, cate si-are fundamentulu seu in istori'a patriei si natiunei nóstre, si pe care sigura se póte si aperá si sustiené independinti'a si intregitatea dulcei nóstre tiere. Eu voiu tiené la acést'a, ca atunci neci de cum nu-mi va poté fi alegerea grea de a merge mai departe, si totu pe acea cale . . .; eu voiu tiené totudeun'a de periculosu si numai cugetulu macar de a stacá autonomi'a si independinti'a svitica a tierei mele.

Candu apoi si Dvóstra, demne stranepote ale mariloru matrone romane, ni stati in ajutoriu cu dulcele Dvóstra indemnu — o! atunci eu nu mai despereziu ca tiér'a mea si-ar poté perde candu-va independinti'a s'a.

Primiti dómna, statu Dvóstra catu si préstimatele dómne de la societatea de leptura, espresiunea sentieminteloru de onóre, cu care sunt.

Pest'a 1 Aprile 1866

Alu Dvóstre stimatoriu
Dr. Iosifu Hodosiu, m. p.
deputatulu cercului Bradu, comitatulu Zarandu.“

Contribuiri pentru ajutorirea ardelenilloru de pe Campia cercetati de fómete.

Se mai tramisera deadreptulu la comitetu din Turd'a prin d. canonicu Ioane F. Negrutiu, cá presiedinte alu comitetului filialu din Blasiu si d. can. Elia Vlassa, notariu alu acelui comitetu pentru ajutorirea lipsitiloru din comitatulu Turdei, urmatóriele colecte:

Escelenti'a S'a D. metropolitulu Alecsandru St. Siulutiu 100 mertie cereale, 50 de grau si 50 de cucurudiu; D. can. Timoteu Ciparu 10 mertie cucurudiu; Georgiu Popa, economu ér' 10, si Ioane Strajanu 1 mertia cucurudiu, cu totulu in cereale 121 mertie.

Ilustritatea S'a D. Dr. Iosifu Papp Szilágyi, episcopu romanu greco-catolicu din Oradea mare 200 fl. m. a. (Va urmá.)

Cursurile la bursa in 24. Aprile 1866 ata asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 6 cr. v.
Augsburg	—	—	105 „ — „
London	—	—	105 „ 50 „
Imprumutulu nationalu	—	60	„ 63 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	56	„ 60	„
Actiile bancului	—	—	691 „ — „
„ creditului	—	—	127 „ 50 „

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANNE GÖTT.